

XAVIER MÁRQUEZ • **Demokrasi Dışı Siyaset**

XAVIER MÁRQUEZ Wellington, Yeni Zelanda'da bulunan Victoria Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. Siyaset teorisi ve siyaset bilimi alanlarında dersler veriyor. Otoriterlik, totaliterlik ve diktatörlük gibi demokrasi dışı olarak ele alınan rejim tipleri üzerine çalışmakla birlikte bunların siyasi düşüncedeki izdüşümleri üzerine de kafa yormuştur. Önemli kitapları arasında *Democratic Moments: Reading Democratic Texts* (2018) ve *A Stranger's Knowledge: Statesmanship, Philosophy, and Law in Plato's Statesman* (2012) sayılabilir.

Non-Democratic Politics.

Dictatorship, Authoritarianism, and Democratization

© 2017 Xavier Márquez

Bu kitabın yayın hakları Macmillan Publishers kuruluşu olan Palgrave Macmillan'dan alınmıştır.

İletişim Yayınları 2805 • Politika Dizisi 195

ISBN-13: 978-975-05-2723-4

© 2019 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2019, İstanbul

EDITÖR Aybars Yanık

DIZI KAPAK TASARIMI Utku Lomlu

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Salih Kızıl

DİZİN Berkay Üzüm

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

XAVIER MÁRQUEZ

Demokrasi Dışı Siyaset

Otoriterlik, Diktatörlük
ve Demokratikleşme

Non-Democratic Politics

Dictatorship, Authoritarianism, and Democratization

ÇEVİREN *İsmail Çekem*

Nancy ve Sophia'ya...

İçindekiler

TEŞEKKÜR	13
----------------	----

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş: Demokrasi, Demokrasi Dışılık ve Siyasi Rekabetin Çeşitleri	15
Seçim rekabetinin önemi	19
Siyasi rejimler ve devlet kapasitesi	21
Demokrasi dışı siyasetin farklı boyutları	25
Demokrasi dışı rejimlerde toplumsal kontrol ve tek adam iktidarı	27
Otoriter kurumlar	35
Demokrasi dışı yönetimin getirdiği sorunlar ve sonuçlar	40
Rejim değişikliği, devrim ve demokratikleşme	42
Sonuç	45

İKİNCİ BÖLÜM

Demokrasi Dışı Yönetimin Değişen Yüzü	47
Gerçek demokrasiler ayağa kalkabilir mi acaba?	47
Demokrasi, diktatörlük ve siyasi otoritenin meşrulaştırılması	52
Cumhuriyetçi kurumların çok kısa bir tarihi	57
Demokrasi ve demokrasi dışılık dalgaları	62
Sonuç	69

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toplumu Kontrol Altına Alma Mücadelesi:

Totaliter ve Otoriter Yönetimler	71
Totaliterlik	72
Otoriterlik	82
<i>Rekabetçi otoriterlik</i>	89
<i>Rekabetçi otoriterliğin kökenleri</i>	97
Sonuç	1033

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tek Adam İktidarı	107
Tek adam iktidarına karşı kurumlar tarafından sınırlandırılmış yönetim	109
İktidarın tek adamda toplanması	114
Demokrasi dışı yönetimlerde iktidarın paylaşılması ve liderin iktidardan ayrılması	119
Tek adam iktidarı ve devlet yönetimindeki elitlerin yapısı	124
Tek adam diktatörlükleri ve patrimonyal rejimler	127
Tek adam iktidarında personel yönetimi teknikleri	132
<i>Bağımlılık</i>	135
<i>Suç ortaklığı</i>	137
<i>Ayrıştırma</i>	139
Sonuç	140

BEŞİNCİ BÖLÜM

Siyasi Partiler	143
Siyasi partiler arasındaki farklılık ve parti iktidarı	145
Elit kesimin iktidarın parçası haline getirilmesinde siyasi partilerin kullanılması	149
<i>Eleme</i>	149
<i>Kariyer basamakları</i>	151
<i>Sadakatsizliğin yönetilmesi</i>	154
Seçim pratiklerindeki farklılıklar	157
<i>Yenilmezlik işareti olarak seçimler</i>	161
<i>Sadakat yönetimi olarak seçimler</i>	164
<i>Bilgi toplama mekanizması olarak seçimler</i>	166
<i>İktidar ritüelleri olarak seçimler</i>	170
<i>Uluslararası sisteme uyum sağlama aracı olarak seçimler</i>	175
Sonuç	177

ALTINCI BÖLÜM

Ordular	179
Darbe	180
<i>Askerî müdahalelerin gerçekleşme koşulları</i>	183
<i>Darbelerin ardından otoriter yönetimin tahkim edilmesi</i>	186
Askerî yönetimin kırılmalığı	189
Sonuç	194

YEDİNCİ BÖLÜM

Hanedan Aileleri	197
Monarşinin gerilemesi	198
Denge politikası güden monarşiler ile hanedan monarşilerinin karşılaştırılması	202
Hanedan monarşilerinin aile şirketi gibi çalışması	204
<i>Tahta geçme kuralları</i>	206
<i>Elit kesimin iktidarın bir parçası haline getirilmesinin önemi</i>	208
Sonuç	211

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Demokrasi Dışı Yönetimlerde İktidarın Tahkim Edilmesinde ve Kontrol Altında Tutulmasında Karşılaşılan Sorunlar	213
Halkın söylediğı yalanlar	215
<i>Totaliter yöneticinin ikilemi</i>	216
<i>Halkı gözetlemek</i>	218
<i>Devleti gözetlemek</i>	220
Rejimin söylediğı yalanlar	222
<i>Rekabetçi otoriter yönetimlerde rejimin yalanları</i>	222
<i>Totaliter yönetimlerde rejim yalanları</i>	224
<i>Sansürçünün ikilemi</i>	226
Korku, sevgi ve iktidar ritüelleri	232
<i>Ritüel ve direniş</i>	234
<i>Ritüel ve duygular</i>	238
<i>Kişi kültleri ve destek veriyormuş gibi davranma siyaseti</i>	241
<i>Dalkavukluk enflasyonu</i>	243
Sonuç	247

Müşfik Otoriterlik	249
Demokrasi, otoriterlik ve iktisadi kalkınma	253
<i>Rejimler, rejim unsurlarının saikleri ve bilgi yönetimi</i>	256
<i>Demokrasi dışı rejimlerde büyüme: Kanıt</i>	262
<i>Başarılı otoriter rejimler</i>	267
<i>Demokrasilerde ve demokrasi dışı yönetimlerde yozlaşma</i>	273
<i>Demokrasilerde ve demokrasi dışı rejimlerde diğer kamu hizmetleri</i>	276
Demokrasi, otoriterlik ve şiddet	277
<i>Baskı, rejimler ve toplumsal çatışma</i>	283
<i>Savaş ve siyasi rejimler</i>	286
Sonuç	292

Rejim Değişikliğinin ve Demokratikleşmenin Kökenleri	293
Kültür ve otoriterlik	296
<i>Siyasi değişim ve istikrarın kültürle açıklanması</i>	300
<i>Siyasi değişimin meşruiyet teorisiyle açıklanması</i>	303
<i>Siyasi değişimin yurttaş sermayesi teorisiyle açıklanması</i>	308
Modernleşme, kültürel değişim ve demokrasi	310
İktisadi çatışma ve rejim değişikliği	317
<i>Taahhüt mekanizması olarak rejimler</i>	319
<i>Dağıtım biçiminin yeniden belirlenmesinden kaynaklanan çatışmayı şiddetlendiren unsurlar</i>	320
<i>Çatışma teorilerine getirilen ampirik kanıtlar</i>	322
<i>Rejim değişikliği ve hakkaniyet ölçüsü</i>	329
Sonuç	332

Rejimler Nasıl Değişir? Çekişmecî Siyaset ve Yayılması	335
Siyasi fırsat yapısı	339
<i>Devlet kapasitesinin zayıflaması ve siyasi fırsat yapısı</i>	341
<i>İktisadi krizler ve elit kesimdeki bölünmeler</i>	342
<i>Uluslararası etkiler ve fırsat doğduğuna dair algılar</i>	345
<i>Dönemsel fırsatlar</i>	348
<i>Sahte fırsatlar</i>	351

İsyancının ikilemi.....	353
<i>Gizli direniş ve emniyetli alanlar</i>	354
<i>Duyguları harekete geçirme</i>	357
<i>Seçici teşvikler</i>	360
Kalabalığın gücü.....	361
<i>Ahlâki uyanışlar</i>	365
<i>Güncel bilgi sağlama</i>	366
<i>Referans alınan gruba göre hareket tarzının belirlenmesi</i>	369
<i>Enformel toplanma mekanizmaları</i>	370
<i>Yeni sosyal medya</i>	372
Çekişme repertuarları.....	375
<i>Şiddeti mücadele aracı olarak görmek ya da görmemek</i>	376
<i>Şiddeti reddetme ve kalabalığın gücü</i>	379
<i>Şiddet kullanmayı tercih eden ve reddeden hareketlerin sonuçları</i>	382
Sonuç.....	387
ON İKİNCİ BÖLÜM	
Sonuç: Demokratikleşmenin Belirsizliği	389
KAYNAKÇA.....	393
DİZİN.....	419

TEŞEKKÜR

Bu kitabı yazmam uzun zaman aldı, bu süreçte de birçok kişiye borçlandım. Öncelikle, geçtiğimiz dokuz yıl boyunca “dik-tatörlükler ve devrimler” dersimi alan, demokrasi dışı yönetim konusunu etraflıca öğrenmeme yardımcı olan ve bu konuları herkesin ulaşabileceği bir kitapta toplamaya beni zorlayan öğrencilere borçluyum. Ancak bana bir kitap taslağı sunma fırsatını ilk veren ve çeşitli aşamalarda beni zorlayan Steven Kennedy’nin, Palgrave Yayınları’ndaki ilk editörümün müdahalesi olmasıydı bu kitabı asla yazamazdım. Steven’in emekliye ayrılmasından sonra, Lloyd Langman beni bitiş çizgisine kadar maharetle taşıdı. Jay Ulfelder, Jeremiah John ve isminin gizli kalmasını isteyen birkaç kişi daha taslağı okuyup anlamlı ve detaylı yorumlar getirdi; onların yorumlarıyla kitap çok daha iyi bir duruma geldi, tabii ki kitaptaki hatalar bana aittir. Bu kitapta yer alan fikirlerden bazılarını ilk defa tartışmaya açtığım blogum *Terk Edilmiş Dipnotlar’ı* (*Abandoned Footnotes*) okuyanların yorumları da beni cesaretlendirdi. İspanya’da geçirdiğim altı aylık araştırma veya seyahat izni dönemi, Franco dönemi hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmamı sağladı ve birçok yeni konuyu düşünmeme yol açtı; Wellington Viktorya Üniversitesi’ne bana bu imkânı sağladığı için teşekkür ederim. Bu

kitabı yazdığım sırada, doğduğum ülke otoriterlik batağına giderek daha fazla saplandığından aklım sürekli Venezuela'daki ailemdeydi. Demokrasi dışı siyaseti anlama çabamı ülkemin bulunduğu bu duruma borçluyum. Son olarak, eşim Nancy ve kızımız Sophia beni desteklemeseydi, beni cesaretlendirmeseydi bu kitabı yazamazdım.

Giriş: Demokrasi, Demokrasi Dışılık ve Siyasi Rekabetin Çeşitleri

Elinizdeki kitap “demokrasi dışılık” hakkında bir kitaptır. Demokrasi dışı siyaset çok farklı biçimlere bürünür ve farklı isimlerle bilinir. “Diktatörlük”, “tiranlık”, “otoriterlik”, “otokrasi”, “totaliterlik” ve “despotluk”, demokrasi dışı devletleri demokrasilerden ayırt etmek için akademisyenlerin ve sıradan insanların kullandığı birçok terimden sadece birkaçıdır. Bu çeşitliliğin içinde kaybolmamak için öncelikle demokratik devletleri demokrasi dışı devletlerden genellikle hangi niteliklerin ayırdığımı bilmemiz gerekir.

Demokrasinin kendisi tartışmalı bir kavramdır ve günümüzde farklı anlamlara gelebilir (Coppedge vd., 2011). “Halkın iktidarı” ile toplumlarımızdan ve kurumlarımızdan ne beklendiği tartışmalıdır. Bununla birlikte, bu kitapla amaçladığımızı düşündüğümüzde şanslı olduğumuzu, demokrasi dışı siyasetten bahsetmeye başlamadan önce demokrasinin ne olduğu ya da ne olması gerektiği üzerinde tam bir anlaşmaya varmaya ihtiyaç duymadığımızı görüyoruz. İktisatçı Joseph Schumpeter’in (1950) 20. yüzyılın ilk yarısında gözlemlemiş olduğu üzere, (gönülsüzce dahi olsa) “demokratik” olduğu kabul edilebilecek devletler ile demokratik olduğunun *kabul edilmemesi* (başka bir isim bulunması) gereken devletler arasındaki temel ay-

rım, halkın egemenliği ve toplumun ortak çıkarı gibi soyut kavramlardan ziyade devleti ele geçirmek için verilen siyasi mücadeleden nasıl yürütüldüğünden beslenir.

Ayrıntıya girecek olursak, bugün “demokratik” olduğunu kabul ettiğimiz ülkelerde, devletin kontrolünü amaçlayan siyasi rekabetin özel bir şablona oturduğu görülür (Schmitter ve Karl, 1991). Kabaca açıklamak gerekirse, demokrasilerde çok sayıda örgütlü grup (teoride tüm yetişkinlerin dahil olduğu) büyük halk topluluklarının desteğini kazanmak için seçimlerde yarışır; amaçları, devletin temel kurumlarının kontrolünü ellerine almak, örneğin başkanlığı kazanmak, yasama organında çoğunluğu sağlamaktır. Siyasi rekabetin bu biçiminin önemli bir özelliği, iktidar yarışına katılmanın önündeki formel “giriş engellerinin” (Mulligan ve Tsui, 2006; Mulligan, Gil ve Sala-i-Martin, 2004) nispeten az olmasıdır. İktidardakilerin (halihazırda devleti yöneten grup veya grupların), devletin gücünün uygun kullanım yöntemleri hakkında farklı fikirlerle sahip grupların ortaya çıkmasını, örgütlenmesini, seçmene hitap etmesini veya seçim kazanırsa göreve gelmesini engelleme imkânları çok sınırlıdır; bu gruplara katılanlara fiziksel zarar verme imkânları ise çok daha azdır. Siyaset bilimci Adam Przeworski tarafından kısa ve öz bir biçimde formüle edilmiş olduğu üzere (1991, s. 10), demokrasiler, “partilerin” tam da rakiplerinin seçim kazanmasını sistematik bir biçimde *engellemeyecekleri* için “seçim kaybettiği” siyasi sistemlerdir.

Demokrasi dışılığın tanımı tam da bu noktadan hareket eder: bugünkü demokrasi dışı rejimler, devletin kontrolünü elinde bulunduran grupların (“iktidardakilerin”), olayların normal seyrinde cereyan etmesi halinde, bazen sadece siyasi rekabetin seçimler olmaksızın yürütülmesi nedeniyle, seçim *kaybetmedikleri* siyasi sistemlerdir. İktidardakilerin seçim *kaybedemeyecek* olmasının birçok sebebi bulunduğundan, izleyen bölümlerde göreceğimiz üzere, demokrasi dışılığın da çok çeşitli biçimleri mevcuttur. İktidardakilerin elinde, (bu grupları yasaklayarak veya üyelerini hapse atarak) muhalif grupların oluşması-

nı, (medyayı tekeline alarak veya muhalefetin görüşlerini sansürleterek) seçmene hitap etmesini, eğer seçimi muhalefet kazanırsa (oyları usulsüz bir biçimde sayarak veya görevi bırakmayarak) iktidara gelmelerini engelleme gücü olabilir. Yine iktidardakilerin elinde, siyasi rekabetin normlarını şekillendirme ve böylece ya (seçmenlerin farklı siyasi partiler arasında tercih yapmadığı tek parti rejimlerinde olduğu gibi) seçimleri iktidara gelmenin bir aracı olmaktan çıkarılma ya da (hanedan monarşilerinde olduğu üzere) seçimleri tamamen ortadan kaldırma gücü de olabilir. Özetle, iktidardakiler, en başta seçimle *iktidara gelmiş olsalar* dahi, “serbest seçimler dışındaki araçlarla” iktidarda kalabilmek için güç kullanımına, sahtekârlığa veya meşru ancak seçim pratikleriyle ilgisi olmayan yöntemlere başvurabilir (Gandhi, 2008, s. 7).

Demokrasi dışı rejimlerdeki iktidar sahiplerinin hepsi, iktidara tutunmaya çalışırken siyasi rakiplerini katledecek, protesto gösterilerini engelleyecek veya muhalif grupları doğrudan yasaklayacak değildir. Demokrasi dışı rejimlerin bazıları kendilerini neredeyse demokratik bir rejimmiş gibi gösterecek incelikli yöntemler kullanır ve seçim kaybetmemeyi sağlama alır; ancak bazıları çok daha acımasız yöntemler kullanır. Bu kitapta göreceğimiz üzere, uluslararası ilişkilerin seyri, maddi kaynakların ulaşılabilirliği, muhalif grupların örgütlenme seviyesi ve hatta iktidar sahibinin vicdanı bile demokrasi dışı rejimlerin alacağı kendine özgü şekli ortaya çıkarmada önem taşır. Yine de, kendi aralarında nasıl farklılıklar gösterirlerse gösterebilirler, demokrasi dışı siyasi sistemlerin tamamında iktidar sahipleri ve yönetimdeki elitler, kontrolü ele geçirmelerini veya hatta devlet politikasının yönünü etkilemelerini bile engellemek için diğer grupları sistematik bir biçimde (ve bazen çok ağır) maliyetlere katlanmak zorunda bırakır.

Bilinçli bir şekilde yüklenen bu maliyetler, bir demokraside devleti kontrol etmeye çaba harcayan tüm grupların siyasi rekabetin yapısı gereği üstlendiği maliyetlerden farklıdır. Örneğin, tüm modern demokrasilerde kamuoyunun dikkatini çekmenin, kitleleri belirli bir siyasi programın faydalarına inan-

dırmanın getirdiği birçok maliyet vardır. Bu yüzden, görüşleri popüler olmayan veya iyi bilinmeyen gruplar, iktidar sahipleri onların iktidar yarışına girmesini engellemek için hiçbir şey yapmasa da, ister istemez dezavantajlı olacaktır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki küçük siyasi partiler seçmene hitap etmekte zorlanır ama bunun sebebi yasal engeller veya Cumhuriyetçi Parti'nin ya da Demokrat Parti'nin baskıcı faaliyetleri değil, Amerika'nın kurumsal düzeninde kamuoyunu ikna etmenin maliyetinin yüksek olmasıdır. Üstelik, (iyi işleyen) demokratik sistemlerde, devletin gücünü kontrol etmek için yarışmanın önündeki bariyerlerin çok büyük bir bölümü, iktidar sahiplerinin kasıtlı uygulamalarından ziyade, "yapısallıktan" kaynaklandığını söyleyebileceğimiz engellerdir; demokrasinin yok edilmesini açıkça savunan gruplar bile baskı altına alınma korkusunu önemli ölçüde yaşamadan örgütlenme ve seçmenlere hitap etmeye çalışma imkânını sıklıkla bulur.

Yine de, iktidar sahiplerinin rakiplerine yükledikleri maliyetler genelde yoruma açık olup büyüklükleri de değişkenlik gösterdiğinden, demokratik yönetim sistemleri ile demokrasi dışı yönetim sistemlerini kesin çizgilerle bir diğerinden ayırmak bazen zordur. Örneğin Venezuela'da son on beş yılda gerçekleştirilen seçimlerin çoğunun adil seçimler olmadığı, bunun nedeninin ise hükümetin devlet kaynaklarını seçimlerde kullanma imkânının bulunduğu yönündeki itirazları muhalefet partileri dile getiriyor; diğer taraftan, hükümet, bu itirazları devlet başkanı merhum Hugo Chávez ve onun getirdiği Bolivarıcı devrimin hakiki popüleritesine, uluslararası örgütlerin seçimlerin adil bir ortamda yapıldığını ilan ettiğine ve muhalefetin elinde siyaseten hareket etme imkânlarının bulunduğuna işaret etmek suretiyle dikkate almıyor. (Bu kitapta Venezuela siyasetini ziyaret etme imkânını birkaç kez daha bulacağız; daha detaylı bir tartışma için çevrimiçi kaynakçaya dahil edilen Venezuela vaka çalışmasına da ayrıca bakabilirsiniz.) Siyasi mücadele asla tarafların her yönüyle eşit olduğu bir alanda cereyan etmez; siyasi aktörler rakiplerine üstünlük sağlamak için sürekli çaba harcarlar. Kenya cumhurbaşkanlarının-

dan Daniel Arap Moi'nin bir defasında belirttiği üzere “siyaset, tarafların aynı sahada aynı kurullarla oynadığı futbola benzemez. Burada böyle oynamayı denerseniz sizi yakarlar” (akt. Levitsky ve Way, 2010, s. 5).

Üstelik, İkinci Bölüm'de göreceğimiz üzere, çağımızdaki demokrasi dışı iktidarlar demokrasinin kusurlarını alıp özünü benimsememe eğilimindedir; bu durum, bazı devletlerin “otriterleştiği” veya “diktatörlük halini aldığı” sonucuna varmayı geçmişe göre daha tartışmalı hale getirmiştir. Son iki yüzyılda görülen çok kapsamlı ideolojik ve jeopolitik değişimlere bağlı olarak, bugünkü demokrasi dışı iktidarların çoğu parlamento fesh etmez, rakiplerini vurmaz, kendilerini “ömür boyu devlet başkanı” ilan etmez; hatta bunların büyük çoğunluğu, demokratik olduklarına etraflı inandırmaya çalışır. Yine de, iktidarda olmanın getirdiği avantajlar ne kadar arttığında bir devletin artık demokratik olmadığını kabul edilebileceğine ilişkin kabataslak değerlendirmeleri hâlâ yapabiliyoruz. Bu kitapta bilhassa siyasi rekabetin serbest ve adil seçimlere dayanıp dayanmadığına bakarak demokrasi ile demokrasi dışılığı birbirinden ayırmak amacıyla siyaset bilimciler tarafından türetilmiş çeşitli ölçütlerden fazlasıyla yararlanacağız (örneğin Magaloni, Chu ve Min, 2013; Svoboda, 2012; Geddes, Wright ve Frantz, 2014; Boix, Miller ve Rosato, 2012; Pemstein, Meserve ve Melton, 2010).

Seçim rekabetinin önemi

Demokrasi ile demokrasi dışılığın arasındaki temel ayrımın, bu iki rejimin izin verdiği siyasi rekabetin (seçimlere yönelik rekabetin) türü olduğunu söylediğimizde, demokrasi için önem taşıyanın sadece bu olduğunu söylemiyoruz. Hatta demokrasi idealinin, yöneticilerin belirlenmesinde seçimlerin varlığını gerekli kıldığından dahi bahsetmiyoruz. (Bu kavrama bazen “seçimcilik” yanlığı adı verilir.) Antik Yunanlılar, örneğin, siyasi rekabete girişte var olduğuna inandıkları (makamlara seçimle gelinebilecek olduğunda, yoksulların bu makamlar için yarış-